

‘HANS WAS MIJN TOEKOMST’

Petra is de vrouw van Hans Horrevoets, de zeiler die mei 2006 tijdens de Volvo Ocean Race overboord sloeg en overleed. Toen het gebeurde was ze vier maanden zwanger van hun tweede kind.

DOOR **CORINE KOOLE**

“In de vroege ochtend van 18 mei 2006 hoorde ik mijn naam roepen. Het geluid kwam vanuit de tuin. Half slapend begaf ik me naar

het raam en zag daar met moeite, want ik had mijn lenzen nog niet in, de directeur van Team ABN Amro, die alle zaken regelde voor de Volvo Ocean Race waarvoor Hans op zee was. ‘Ik ben het, Jan Berent.’ ‘Jan Berent?’ herhaalde ik, te slaperig om naar de reden van zijn komst te vragen, maar wel al wakker genoeg om me bewust te zijn van de tijd. Wie komt er nou om half acht in de ochtend langs bij de vrouw van een van zijn zeilers?

‘Petra, mag ik even binnenkomen?’ ‘Wat kom je doen?’ Voordat Hans op het laatste moment in de jong talentenboot ABN Amro TWO sprong omdat er iemand was uitgevallen, hadden we al een deal met concurrent Ericsson om tijdens een van de stop-overs een evenement voor hun relaties te verzorgen. We hadden dat netjes tegen ABN Amro verteld, maar ik vermoedde dat Jan Berent daar nu toch een probleem in zag.

‘Petra doe even open.’

‘Sorry, het is nog vroeg, ik moet Bobby zo naar de crèche brengen.’

‘Petra, alsjeblieft...’

‘Jan Berent, wat is er?’

‘Petra, kom naar beneden... Hans is dood.’

Tot een paar dagen daarvoor, sliep ik elke nacht met mijn mobiel naast me. Meestal zeilde Hans wedstrijden voor de kust, maar de Ocean Race speelt zich midden op de oceaan af. De zeilers is contact met het thuisfront verboden. Ik had die dag in mei al een week niets van hem gehoord, maar het plan was dat ik hem over een paar dagen eindelijk weer zou zien, thuis in Terheijden. Ik verheugde me op zijn thuiskomst. Sinds de start van de race in november vlogen Bobby en ik iedere paar weken naar hem toe, steeds naar een andere plek in de wereld, en bleven daar net zo lang tot Hans weer verder moest. Dan genoten we van elkaar en de zon. Het leek net vakantie. Thuis werkte ik hard aan de Ericsson-klus, de eerste grote opdracht voor ons nieuwe bedrijf. Ik moest boten regelen, zwemvesten en zeilpakken voor de bemanning en gasten, catering, vergunningen, alles. We hadden het druk. Vanuit Portsmouth zou Hans naar huis komen

om het contract te tekenen voor de zeezeilschool die we samen wilden beginnen. Een zeezeilschool zoals wij die in gedachten hadden, was er nog niet in Nederland. Hij wilde jong talent opleiden, dat was al heel lang zijn droom. En ik vond het een geweldig idee. Hans bracht de zeil-technische kennis in, ik ondersteunde hem zakelijk.

Aan de mogelijkheid dat hij dood kon gaan, had ik nooit gedacht. Hans zeilt al zijn hele leven. Op zee voelde hij zich veiliger dan op de weg.

Die mobiele telefoon op mijn nachtkastje lag daar omdat ik gebeld kon worden dat hij onderweg een arm had gebroken, of een been. Een rib voor mijn part. Meer niet. Hans kon niet over boord slaan. Hij nam nooit risico's. Hij had al zoveel golven over zich heen gehad, er was nooit iets gebeurd, er zou nooit iets gebeuren. Hij was de meest ervaren zeiler van de jong-talent bemanning van de ABN Amro TWO.

In de keuken sloeg ik Jan Berent met mijn vuisten. Er was een ongeluk gebeurd met Hans, goed, dat kon gebeuren, maar we moesten niet meteen uitgaan van het ergste. Hans was misschien gewond, maar dood?

'HIJ WAS MIJN LIEFDE, MIJN BESTE VRIEND de vader van mijn twee meisjes'

Hij zou naar een ziekenhuis gebracht worden waar Bobby en ik hem konden opzoeken. Daar zouden ze hem verzorgen tot hij beter was en dan reisden we met zijn drieën naar huis om bij elkaar te zijn en ons te verheugen op de nieuwe baby in mijn buik. We hadden zoveel om ons op te verheugen. De toekomst, de zeilschool, ons bedrijf. Het leek of alles glansde en nieuw was aan ons leven, we hadden er zo veel zin in. Misschien zouden we die dag nog wat plannen maken, we moesten het nog eens hebben over de verhuizing, wanneer de zeezeilschool er eenmaal was, konden we beter daar in de buurt gaan wonen.

In mijn pyjama ben ik op de bank gaan zitten. Ik belde mijn ouders. 'Hans is dood,' zei ik, zonder het zelf te geloven. Overboord geslagen, galmde het in mijn hoofd. En later, toen ik met de anderen van het team sprak, zeiden ze: 'We zijn zo blij dat we hem gevonden hebben, dat het

gelukt is zijn lichaam uit zee te halen', en ik dacht alleen maar: blij? Blij? Hoe kun je daar blij mee zijn? Hoe kun je blij zijn met het bewijs dat hij niet meer leeft?

Mijn ouders waren nog maar net gearriveerd, toen mijn sms op tilt sloeg. Het nieuws was intussen bekend gemaakt op internet en radio en televisie, maar tot mij drong het nog altijd niet door. Het zou toen nog vier dagen duren voor ik hem zou zien. Op donderdag is hij gestorven, op maandag kwam hij in Nederland aan. Op de Atlantische Oceaan is hij overgedragen aan een Nederlands marinefregat, daarna hebben ze hem met een helikopter naar Den Helder gevlogen en van daaruit is hij naar Zestienhoven gebracht waar we hem hebben opgewacht. Maar zelfs nadat zijn broers hem geïdentificeerd hadden, en mij mee naar Hans namen, bleek ik niet bij machte te aanvaarden wat er gebeurd was. Ik bleef schreeuwen. Wel honderd keer heb ik geroepen dat hij eindelijk wakker moest worden, dat het nu wel lang genoeg geduurd had. Pas toen ik hem aanraakte, zijn koude huid aan mijn vingers voelde, wist ik: dit is niet goed. Ze hebben gelijk. Hans is dood. Ik heb het nu zelf gezien. Hij is dood.

Ik probeerde te vertrouwen op mijn oude overlevingsmechanismen, op het organisatietalent waarmee ik ook ons bedrijf van de grond getild had. Wanneer het me zou lukken hem een mooie begrafenis te geven, zou de pijn misschien minder kans krijgen. Maar dat bleek ijdele hoop. Het is een illusie te denken dat er ook maar iets hetzelfde blijft als je man sterft. Alles wat ooit vanzelfsprekend was, alles wat je dacht te zijn, te hebben, wordt met de grond gelijk gemaakt. Wat had ik aan mijn organisatievermogen nu mijn motor wegviel? Wat had ik eraan dat mijn zaakjes geregeld waren, nu de reden van mijn harde werken was weggevallen? Ik moest niet alleen verder zonder mijn man, maar ook zonder de vader van mijn kinderen. Nooit zullen mijn dochters hun vader leren kennen. Met mijn liefde was ook mijn zakenpartner weg, mijn toekomst, mijn droom, hoop, de vreugde, mijn beste vriend met wie ik op de bank schaamteloos de ene zak M&M's na de andere opat.

De dag na de identificatie hebben ze hem in het uitvaartcentrum in een kist gelegd. Ik was niet voorbereid op die aanblik, op dat kille, definitieve en statische beeld dat zo afweek van de vorige dag, toen hij ook al dood was, maar anders dood, want liggend op een bed. Ik zag hem en moest bijna overgeven. Ik wendde mijn hoofd af, veegde kokhalzend mijn mond af met een tissue en gooide het weg in een pedaalemmer toen ik op de bodem een papiertje zag liggen met zijn naam erop. Hans Horrevoets. Ze hebben hem nu al weggegooid, dacht ik. Nog maar een paar dagen geleden hoorde hij breed lachend en energiek bij ons en daar lag hij nu. Afgedankt. Tussen het afval.

Ik liep al bij de gynaecoloog omdat Bobby veel te vroeg geboren was, maar na de dood van Hans zijn die bezoeken frequenter geworden. Ik was vijf maanden zwanger. Mijn moeder vergezelde me iedere week. Al snel bleek het kind een groeiachterstand te hebben, maar erg veel zorgen maakte ik me niet. Ik deed braaf wat me opgedragen werd, nam mijn rust en gaf, toen het geboren was, maandenlang borstvoeding. Dat het mij allemaal niet veel meer kon schelen, kon de baby ook niet helpen. Borstvoeding was het minste wat ik voor haar kon doen. Ik heb, in die maanden na Hans zijn dood, wel eens overwogen om een schep te nemen en het graf open te graven en bovenop hem te gaan liggen. Echt, ik begreep niets van zijn dood. Dat klinkt dom, want ik weet ook wel dat er niets te begrijpen valt, maar toch. Nog steeds begrijp ik het niet. Zelfs na tweeënhalf jaar snap ik niet waarom dit kon gebeuren. En dan heb ik het niet over de oorzaak, de verwonding aan zijn slaap die erop duidt dat hij waarschijnlijk iets zwaars tegen zijn hoofd heeft gekregen waardoor hij bewusteloos is geraakt nog voor hij over boord viel, nee,

‘IK WILDE EEN SCHEP PAKKEN, het graf openen en bovenop hem gaan liggen’

wat ik maar niet snap is hoe het leven me zo te grazen heeft kunnen nemen, zo wreed korte metten kon maken met alles wat er toe deed. We hadden zoveel mooie plannen, hij en ik. Zakelijk en privé ging het ons voor de wind, en wat was hij gek op Bobby. Vlak voor zijn dood had Bobby leren lopen, toen we hem opzochten in New York hing hij met haar in de zeilen, hij trok haar een ABN Amro shirtje aan, ze was de mascotte van de bemanning.

Het enige dat ik van zijn plotselinge dood geleerd heb, is dat er niets te controleren valt, dat perfectie en controlezucht schijnmiddelen zijn om het leven de baas te blijven. Dat je niets kunt plannen, dat je vooral de dag moet plukken, want het kan ieder moment afgelopen zijn. Maar dat is een rationele conclusie, niet één die ik voel. Een les in relativering die ik graag had willen missen. Ik lach weer, jazeker. Voor de kinderen

dóe ik niet alleen vrolijk, maar bèn ik ook vrolijk? Ik werk twee dagen in de week op een marketingafdeling. Ik slik pillen die helpen. Nadat een bevriende arts me erop wees dat ik het niet allemaal alleen hoefde te doen en dat antidepressiva er niet voor niets zijn, dacht ik, goed, ik probeer het een tijdje.

Heel langzaam krijg ik weer wat belangstelling voor mijn omgeving. Ik stuur weer verjaardagskaartjes, ik informeer naar het wel en wee van anderen, al heeft de dood me wellicht voor de mensen in mijn omgeving ingrijpend veranderd. Het kost me nog steeds moeite om me in de huwelijksperikelen van anderen te verdiepen, bijvoorbeeld, of begrip te tonen voor allerlei akkefietjes. Andersom is het voor hen ongetwijfeld soms lastig te doorgronden wat het betekent om alleen te zijn. Ze denken dat de vakanties het eenzaamst zijn, en kerst, oud- en nieuw, verjaardagen en sterfdagen. Maar het pijnlijkst zijn niet de hoogtijdagen, maar juist de momenten waarop het gemis je onvoorbereid bij de kladden grijpt. Papa’s op het schoolplein, papa’s op de slee, papa’s met een kind op hun rug. Een mooie voorjaarsdag, wanneer de gezinnen erop uit trekken om met zijn allen te gaan fietsen, kan me ineens recht in mijn gezicht treffen.

Onze jongste dochter Kit die de hele dag te pas en te onpas zegt: ‘Mijn papa is dood.’ En ik, die dan denk: ik hoop dat niemand het gehoord heeft, anders denken ze dat ik haar heb voorgezegd dat ze zielig is.

Maar dan zijn er ook ineens weer de onverklaarbare kleine wonderen. Zoals het muziekje dat zo nu en dan klinkt vanuit de speelkamer beneden. Het liedje dat Hans met Bobby zong. Ik heb geen idee waar het vandaan komt. Steeds denk ik, ik moet op onderzoek uit, misschien komt het van een speeltje uit de kast, maar telkens kies ik ervoor te genieten en alleen maar te luisteren. En dan de zakken M&M’s die ik vond, die we altijd met zijn tweeën verslonden, maar die nu alweer een tijdje onaangeraakt in de kast lagen. Ik pakte er één, en zag dat de uiterste verkoopdatum zijn sterfdag was. Daarop pakte ik de volgende zak en tot mijn stomme verbazing las ik daarop de datum van zijn verjaardag. Ik ben helemaal niet gevoelig voor zweverigheid, maar op die momenten kan ik niet anders dan denken en hopen dat hij nog een beetje aan me denkt. Toch, dat je sterker wordt van de dood, dat geloof ik niet zo. Ik vond mezelf al sterk genoeg. Hans’ dood op zee, heeft me niks positiefs opgeleverd. Deze winter haalde ik voor het eerst in jaren mijn Noren weer tevoorschijn en ben met de kinderen het ijs op gegaan. Veertig kilo kind trok ik voort op een slee. Hans, dacht ik, waar ben je, dit had jij toch moeten doen?

Ik had alles zo goed voor elkaar en dan ineens glipt het leven tussen je vingers door. Zes jaar zijn we samen geweest. De pijn gaat nooit meer weg. Ik leer er alleen steeds iets beter mee te leven.” ●